

Załącznik nr 1 do uchwały Zarządu
LGD „Między Dalinem i Gościbią”

....08.2023r.

***Strategia Rozwoju Lokalnego
kierowanego przez społeczność
LGD
„Między Dalinem i Gościbią”
na lata 2014-2020***

sierpień 2023 rok

Spis treści

Rozdział I Charakterystyka Lokalnej Grupy Działania	3
I.1. Nazwa	3
I.2. Opis obszaru LGD „MDiG”	3
I.3. Mapa obszaru	3
I.4. Proces tworzenia partnerstwa	5
I.5. Struktura LGD	6
I.6. Skład organu decyzyjnego	7
I.7. Charakterystyka rozwiązań w procesie decyzyjnym	9
I.8. Dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD	9
Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR	10
Rozdział III Diagnoza - opis obszaru i ludności	14
III.1. Określenie grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemów i obszarów interwencji odnoszących się do tych grup	14
III.2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości	15
III.3. Opis rynku pracy	18
III.4. Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego	19
III.5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk	19
III.6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR	21
Rozdział IV. Analiza SWOT	22
Rozdział V Cele i wskaźniki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział VI Sposób wyboru i oceny operacji, ustanawianie kryteriów wyboru	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VI.1. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VI.2. Ustanawianie i zmiana kryteriów wyboru	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VI.3. Innowacyjność w kryteriach wyboru	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VI.4. Realizacja projektów grantowych, operacji własnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VI.5. Wysokość wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział VII Plan działania	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział VIII. Budżet LSR	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VIII.1. Ogólna charakterystyka budżetu	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VIII.2. Opis powiązań budżetu z celami LSR	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział IX. Plan komunikacji	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział X. Zintegrowanie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
X.1. Zgodność i komplementarność LSR z innymi dokumentami strategicznymi	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
X.2. Integracja różnych sektorów, partnerów, zasobów, branż działalności gospodarczej celu kompleksowej realizacji LSR	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział XI. Monitoring i ewaluacja LSR	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział XII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Rozdział XIII. Innowacyjność ..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załączniki do LSR..... Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Rozdział I Charakterystyka Lokalnej Grupy Działania

I.1. Nazwa

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Między Dalinem i Gościbią". Nazwa skrócona: LGD „MDiG”
Status prawny stowarzyszenie z uwzględnieniem zapisów art.15 ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Data wpisu w KRS: 1 września 2008 r. **Numer KRS:** 0000312740

I.2. Opis obszaru LGD „MDiG”

Obszarem działania LGD „MDiG” to obszar dwóch gmin, których dane podano w tabeli:

Tabela 1 Mieszkańcy obszaru LGD „MDiG”

Gmina	Kod terytorialny	Typ gminy	Powierzchnia gminy	Liczba mieszkańców*
Myślenice	2122009033	Miejsko-wiejska	153,45 km ²	43 106
Sułkowice	2122009073	Miejsko-wiejska	60,30 km ²	14 577
Razem			213,75 km²	57 683

* liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31 XII 2013 r.

Obszar LGD w całości jest położony na terenie powiatu myślenickiego w województwie małopolskim. Powierzchnia terenu LGD „MDiG” wynosi 213,75 km² co stanowi 31,8 % powierzchni całego powiatu. Powierzchnia obszaru Województwa małopolskiego wynosi 15 183 km² z czego obszar LGD „MDiG” stanowi 1,41%.

LGD sąsiaduje z dziewięcioma gminami należącymi do czterech powiatów. Od północy z gminami Skawina, Mogilany i Świątniki Górne należące do Powiatu krakowskiego. Od wschodu i południa z gminami Siepraw, Dobczyce, Wiśniowa, Pćim należącymi do Powiatu myślenickiego. Od południowego zachodu z gminą Budzów należącą do Powiatu suskiego i od zachodu z gminą Lanckorona należącą do Powiatu wadowickiego. Istotnym elementem charakterystyki tego obszaru jest bliska odległość miast Zakopane, Oświęcim, Wadowice, Kalwaria, a szczególnie bliska odległość Krakowa, gdzie między innymi mieści się siedziba władz Województwa małopolskiego. Odległość z Myślenic i Sułkowic do Krakowa to około 30 km drogą E-7, 955,52. Na terenie lub w jej pobliżu znajdują się miejsca i trasy pielgrzymkowe – Kalwaria Zebrzydowska, Myślenice, Siepraw, Wadowice, Łagiewniki, Szlak Papieski, szlak św. Jakuba.

Przez obszar LGD przechodzi droga krajowa nr E- 7, nr 955 i nr 52 o charakterze krajowym i międzynarodowym. Na obszarze LGD nie ma komunikacji kolejowej. Obszar ten jest pokryty dość gęstą siecią dróg powiatowych i dróg gminnych. Często występują drogi wewnętrzne o statusie prywatnym. Teren obydwóch Gmin ma opracowane plany zagospodarowania w 80%.

I.3. Mapa obszaru

Obszar obydwu gmin tworzących LGD „MDiG” przylega do siebie tworząc jednolity i zwarty obszar leżący w centralnej części województwa Małopolskiego.

Rysunek 1 Mapa obszaru LGD „MDiG”

Gminę Myślenice otaczają wzniesienia Pogórza Wielickiego, które przechodzą w łagodne stoki opadające ku dolinie Raby. Od południa kotlinę zamyka pasmo Beskidu Makowskiego. Samo miasto położone jest na wysokości 315 m. n.p.m. nad rzeką Rabą w pobliżu Zalewu Dobczyckiego. Najwyższe góry Gminy Myślenice to Łysina, Dalin, Uklejna i Chełm. Gminę Myślenic tworzy 15 miejscowości: Bęczarka, Borzęta, Bysina, Droginia, Głogoczów, Jasienica, Jawornik, Krzyszkowice, Łęki, Osieczany, Polanka, Poręba, Trzemeśnia, Zasań, Zawada. Gmina Myślenice w całości należy do Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, co silnie determinuje szereg jej uwarunkowań rozwojowych. Z tego tytułu Myślenice w perspektywie najbliższych 10 lat są wymieniane obok Krakowa, Niepołomic, Wieliczki, Bochni i Dobczyc, jako ośrodek o najwyższym potencjale rozwojowym w Małopolsce. Budowa geologiczna sprzyja powstawaniu licznych głęboko wciętych dolin w tym dolina Raby. Jej długość na terenie gminy wynosi ok. 10 km, wschodni odcinek (ok. 4,5 km) wypełniają wody Zbiornika Dobczyckiego, gdzie od lat mieszkańcy gminy i okolic walczą o zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne wokół niego. Dorzecze Raby stanowią potoki spływające z północnych i północno-zachodnich zboczy Pasma Lubomira i Łysiny oraz południowych zboczy Pogórza Wielickiego. Północna część gminy, o łagodniejszej rzeźbie terenu, leży w zlewni rzeki Skawinki. Przez gminę Myślenice przebiega droga E 77, o znaczeniu międzynarodowym, popularnie zwana „Zakopianką”. Prowadzi z Krakowa do przejść granicznych w Chyżnym i Łysej Polanie. Zaś w odległości zaledwie 35 km od centrum Myślenic znajduje się drugi, co do wielkości, polski port lotniczy im. Jana Pawła II w Balicach. Gmina zajmuje obszar 153,7 km², w tym samo miasto Myślenice – 30,1 km². Obszar gminy stanowi około 1% ogólnej powierzchni województwa małopolskiego i 22,8% powierzchni powiatu Myślenickiego. W grupie gmin miejsko-wiejskich gmina Myślenice jest największą obszarowo w województwie małopolskim. Ważnym atutem Gminy jest jej stosunkowo duża lesistość wynosząca 31,1% całej powierzchni. Gmina Myślenice od zachodu graniczy z Gminą Sułkowice.

Gminę Sułkowice tworzą: miasto Sułkowice oraz cztery miejscowości wiejskie Biertowice Harbutowice, Krzywaczka i Rudnik. Powierzchnia gminy wynosi 60,38 km² w tym miasto 16,46 km². Gminę zamieszkuje 14.635 mieszkańców w tym miasto 6.537 (31.12.2014 r.). W gminie działa 1198 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego (81,7 /1000 mieszk.) Miasto Sułkowice jest oddalone od Krakowa Około 30km, od Wadowic 20 km i od Myślenic 12 km. Gmina Sułkowice leży w przeważającej części na Pogórzu Wielickim tylko jej południowe części (wieś Harbutowice) w Beskidzie Makowskim, przy drodze krajowej Kraków-Bielsko. Jest malowniczą kotliną otoczoną zalesionymi wzgórzami o kopulastych wierzchołkach górujących nad jej dnem, którym płyną potoki Harbutówki i Gościbi. Wśród pasm wzgórz najpiękniejsze jest pasmo Babicy (727 m. n.p.m.), Dalina (566 m n.p.m.) i Bukowca (438 m n.p.m.). Specyfika położenia oraz rozległe kompleksy leśne (36% powierzchni gminy) stwarzają wyjątkowy mikroklimat i gwarantują czyste powietrze. Niepowtarzalne walory przyrodnicze a szczególnie niespotykane w Beskidach Zachodnich stanowisko buczyny karpackiej oraz rzadkie warunki hydrograficzne były powodem utworzenia rezerwatu krajobrazowego „Gościbia”. Uroczysko „Gościbia” zajmuje 282 ha powierzchni głównie zalesionej w źródłiskowej części potoku Gościbia, na którym znajduje się ujęcie wody pitnej dla gminy o wydajności 1327 m³/dobę. Potok Harbutówka, powstaje z połączenia kilku mniejszych dopływów biorących początek w źródłach znajdujących się na północnych stokach góry Kliniec w północnej części Beskidu Średniego. Potoki te spływają po stromych zboczach porośniętych lasem w kierunku północnym i żłobią głębokie dolinki. Od połączenia się potoków Harbutówka i Gościbia rzeka przyjmuje nazwę Skawinki. Walory przyrodnicze sprawiają, że gmina sławna jako dawny ośrodek kowalstwa oraz przemysłu narzędziowego, jest coraz częściej postrzegana jako zaplecze turystyki weekendowej z zalewem rekreacyjnym w Sułkowicach oraz wyciągiem narciarskim w Harbutowicach.

I.4. Proces tworzenia partnerstwa

Spółeczności obu gmin – Myślenice i Sułkowice podjęły starania o udział w programie Leader jeszcze na etapie Działania 2.7 Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich” – „Pilotażowy Program Leader+”. Gminę

Sułkowice obejmowała LGD „Gościniec 4 Żywiołów”, która uczestniczyła w Schemacie I PPL+. LGD ta nie mogła wziąć udziału w Schemacie II PPL+, ze względu na zbyt dużą gęstość zaludnienia. Społeczność gminy Myślenice przystąpiła wraz ze społecznościami innych gmin do budowania LGD „Turystyczna Podkowa”, ale musiała się wycofać, że względu na zbyt dużą gęstość zaludnienia – umożliwiło to LGD „Turystyczna Podkowa” udział w Schemacie II PPL+. Obecna LGD jest wynikiem współpracy Burmistrzów i mieszkańców gmin Sułkowice i Myślenice w zakresie utworzenia Lokalnej Grupy Działania na terenie obu gmin. Inicjatywa ta została potwierdzona decyzjami podjętymi przez organy uchwałodawcze. W dniu 29 kwietnia 2008r. Rada Miejska w Sułkowicach podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na współpracę partnerską z Gminą Myślenice w zakresie realizacji działań Osi 4 „Leader” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW). Analogiczną uchwałę podjęła w dniu 26 maja 2008r. Rada Miejska w Myślenicach. 17 czerwca 2008r burmistrzowie obu gmin podpisali umowę o współpracy partnerskiej, której rezultatem miało być zorganizowanie na obszarze obydwu gmin Lokalnej Grupy Działania (LGD) oraz opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR). W zebraniu założycielskim, które odbyło się dnia 11 lipca 2008 roku w Sułkowicach wzięło udział 25 osób – 22 osoby fizyczne i 3 osoby reprezentujące podmioty prawne. Dla potrzeb rejestracji powołano Komitet Założycielski złożony z 4 osób – po dwie osoby z terenu gmin Myślenice i Sułkowice. Po złożeniu stosownych dokumentów przez Komitet Założycielski, sąd dokonał wpisu do KRS w dniu 1 września 2008r. W dniu 21 października 2008 r. w Sułkowicach odbyło się I Walne Zebranie Członków, które wybrało władze LGD, w tym 5 osobowy Zarząd i 3 osobową Komisję rewizyjną. Od początku istnienia LGD aktywnie zabiegała o wsparcie swojej działalności ze środków unijnych oraz o zdobywanie doświadczenia w zakresie funkcjonowania zgodnego z zasadami charakterystycznymi dla rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. W wyniku takiej polityki LGD „MDiG” (jej członkowie, osoby wchodzące w skład organów statutowych, pracownicy biura a także wypracowane struktury i mechanizmy podejmowania decyzji) zdobyła doświadczenie, które skutkowało otrzymaniem dofinansowania poniższych projektów w ramach: działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, „Wdrażanie projektów współpracy”, oraz „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Wysokość budżetu na realizację projektów w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” wynosiła około 6 mln zł i wydatkowana została na projekty z zakresu poprawy infrastruktury sportowej, utworzenia miejsc wypoczynku, poprawy stanu infrastruktury technicznej, promocji walorów lokalnych, oraz integrujących mieszkańców, warsztatów artystycznych, kultywowanie dziedzictwa kulturowego, tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw, różnicowania w kierunku działalności nierolniczej oraz, promowania obszaru gmin wchodzących w skład LGD. Zorganizowane zostały imprezy kulturalne, spotkania informacyjne, wdrażana była współpraca z Lokalnymi Grupami Działania z regionu. Prowadzone były szkolenia, oraz konsultacje dla partnerów LGD – mieszkańców, przedsiębiorców, podmiotów publicznych i społecznych. Założenia budżetu na realizację LSR 2007 - 2013 zrealizowane zostały w 92 %. Przejawem odpowiedzialności za budowanie partnerstwa w ramach LGD „MDiG” jest także ciągłe uczestnictwo osób wchodzących w skład organów statutowych, oraz pracowników biura w szkoleniach mających na celu podniesienie kwalifikacji, oraz uzupełnienie wiedzy zgodnie ze zmieniającymi się procedurami, legislacją krajową i UE, oraz udział w konsultacjach z pracownikami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

I.5. Struktura LGD

Struktura LGD „MDiG” składała się z 90 członków – 49 osób fizycznych w tym mieszkańców i 41 osób prawnych z czego 6 z sektora publicznego, 67 z sektora społecznego i 17 z sektora gospodarczego, obejmuje również Władze oraz Biuro LGD. Władzami LGD „MDiG” są: Walne Zebranie Członków, Zarząd, Komisja Rewizyjna oraz Rada. Zasady, którymi kierują się poszczególne organy LGD określone zostały w Statucie LGD „MDiG”, oraz w Regulaminach poszczególnych organów LGD. W

tym Regulamin Walnego Zebrania Członków, Regulamin Zarządu, Regulamin Komisji Rewizyjnej, Regulamin Rady LGD. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy między innymi opiniowanie i uchwalanie kierunków i programu działania oraz dokumentów strategicznych LGD w tym wybór i odwołanie członków Rady, Zarządu, Komisji Rewizyjnej, przyjmowanie ich sprawozdań, oraz uchwalanie regulaminów ich działania. Członkami LGD „MDiG” są przedstawiciele każdego z sektorów, oraz wszystkich miejscowości obszaru, reprezentujący interesy wszystkich mieszkańców terenu LGD w tym kobiet i mężczyzn, osób 50+ i seniorów po 60, osoby młode do 35 roku życia, oraz przedsiębiorców, rolników, przedstawicieli organizacji pozarządowych i mieszkańców. Członków łączy doświadczenie zarówno z dziedziny gospodarczej jak i z działania społecznego. Pomiedzy sektorami nie istnieją żadne dominacje ani oddziaływanie grup interesu, natomiast funkcjonuje ścisła współpraca, wymiana wiedzy i doświadczenia. LGD „MDiG” w okresie programowania 2007-2013 zdobyło doświadczenie i wiedzę w wykonywaniu działań będących w kompetencjach poszczególnych organów w realizacji PROW.LGD „MDiG” jest otwarta na nowych członków. Jedynym warunkiem ich uczestnictwa jest chęć działania i realizowania warunków określonych Statutem i LSR.

Kompetencje Zarządu jako organu zarządzającego określa Statut LGD „MDiG”. Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę nad prawidłowością funkcjonowania Stowarzyszenia LGD w sposób opisany w Statucie. Biuro LGD tworzy Kierownik Biura oraz pracownicy merytoryczni: specjalista ds. projektów (obsługa projektowa, obsługa beneficjenta), specjalista ds. LSR (wdrażanie) oraz specjalista ds. księgowości i kadr (ogólne funkcjonowanie biura). Prace Biura Lokalnej Grupy Działania „Między Dalinem i Gością” regulowane są Regulaminem Biura Lokalnej Grupy Działania, Opisem stanowisk pracy Biura LGD, Opisem warunków technicznych i lokalowych biura LGD oraz Procedurą naboru pracowników na wolne stanowiska pracy w Biurze LGD. Pracownicy Biura LGD posiadają doświadczenie w zakresie realizacji i aktualizacji LSR. Zarówno kierownik biura jak i pracownicy biura uczestniczyli w pracach związanych z realizacją zapisów LSR na lata 2007-2013: prowadzili konsultacje, doradztwo, obsługę składanych wniosków, rozliczenie otrzymanego i wydatkowanego dofinansowania na obsługę biura i operacje własne i prace nad aktualizacją strategii.

Organem decyzyjnym Lokalnej Grupy Działania „MDiG” jest **Rada LGD**. Rada (podobnie jak pozostałe organy LGD) jest organem kadencyjnym. Kadencja trwa 4 lata. Żaden z członków Rady LGD nie może być jednocześnie członkiem Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oraz nie może być pracownikiem Biura LGD. Szczegółowe zasady i procedury funkcjonowania, w tym również procedurę wyłączenia członka Rady od udziału w dokonywaniu wyboru operacji w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do jego bezstronności reguluje Regulamin Rady LGD.

I.6. Skład organu decyzyjnego

Organem decyzyjnym Stowarzyszenia w zakresie wyboru operacji, które mają być realizowane w ramach LSR jest Rada. Zgodnie z zapisami Statutu jest ona wybierana przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia spośród członków zwyczajnych LGD. Skład Rady liczy 8 osób, w tym Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i Sekretarz. W skład rady wchodzi przedstawiciele każdego z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego i mieszkańców z obydwu Gmin obszaru działania LGD. Przy czym ani sektor publiczny, ani żadna inna z grup interesów nie posiada więcej niż 49% praw głosu. Na dzień złożenia wniosku przedstawiciele każdego sektora stanowią procentowy udział członków Rady zgodnie z poniższym wykresem nr 1. W skład Rady wchodzi min 1 kobieta i min 1 osoba do 35 roku życia i jeden przedstawiciel mieszkańców. W składzie Rady jest 4 przedstawicieli z Gminy Sułkowice i 4 z Gminy Myślenice. Wyłączną kompetencją Rady jest wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR oraz ustalenie kwoty wsparcia.

Skład tego organu został przedstawiony w poniższym zestawieniu.

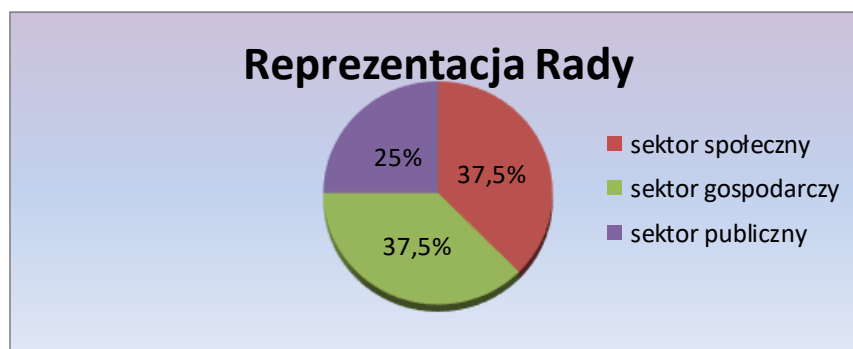

Tabela 2 Struktura Rady LGD

Lp	Członek Rady	Imię i Nazwisko reprezentanta	Funkcja w Radzie	Gmina	Reprezentowany sektor
1	Gmina Sułkowice	Artur Grabczyk	Przewodniczący	Sułkowice	Publiczny
2	Powiat Myślenicki	Józef Tomal	Wice przewodniczący	Myślenice	Publiczny
2	Agent Ubezpieczeniowy Piotr Golonka	Piotr Golonka	Członek	Sułkowice	Gospodarczy
3	Zakład Usługowy Projektowanie i Wykonawstwo Stanisław Biernat	Stanisław Biernat	Członek	Sułkowice	Gospodarczy
4	Józef Burkat	Józef Burkat	Członek	Myślenice	społeczny
5	ELHURT PLUS Spółka z.o.o Spółka Komandytowa	Joanna Panuś	Sekretarz	Myślenice	Gospodarczy
6	Stowarzyszenie Gospodyń w Sułkowicach	Zofia Kurowska	Członek	Sułkowice	Spółeczny
8	Maciej Ostrowski	Maciej Ostrowski	Członek	Myślenice	Spółeczny

Żaden z wybranych członków Rady nie pełni funkcji w Zarządzie ani Komisji Rewizyjnej. Nie jest zatrudniony w Biurze LGD, ani nie jest też podległy w stosunku zatrudnienia i nie jest w bliskim pokrewieństwie z innymi członkami Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Zarząd LGD „MDiG” prowadzi rejestr interesów członków Rady w którym są informacje o zajmowanych stanowiskach, pełnionych funkcjach, prowadzonej działalności zawodowej, gospodarczej, naukowej i społecznej przez jej członków. Procentowy udział poszczególnych sektorów w Radzie LGD przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1 Procentowy udział poszczególnych sektorów w Radzie LGD „MDiG”

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji LGD „MDiG”

Planuje się, że zarówno członkowie organu decyzyjnego jak i pracownicy biura LGD będą uczestniczyć minimum -średnio 2 razy w roku w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach organizowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urząd Marszałkowski w Krakowie, Krajową Sieć Obszarów Wiejskich, i inne podmioty oferujące usługi w zakresie podnoszenia wiedzy i umiejętności z zakresu

wdrażania LSR i rozwoju obszarów wiejskich. Dzięki takim działaniom szkoleniowym obsługa beneficjentów, wdrażanie LSR czy udzielane doradztwo przez pracowników biura LGD będzie profesjonalne, merytoryczne i efektywne. Funkcjonowanie biura LGD i jakość udzielanego doradztwa przez pracowników LGD będzie mierzona w cyklach dwuletnich. Wykorzystywana będzie do tego ankieta badania i mierzenia kompetencji pracowników, udostępniana beneficjentom i mieszkańcom obszaru LGD.

I.7. Charakterystyka rozwiązań w procesie decyzyjnym

Podstawowym instrumentem stwierdzającym podjęte decyzje organów LGD są uchwały Walnego Zebrania Członków, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady. W pracach organów LGD, w tym w głosowaniu nad uchwałami biorą udział osoby fizyczne osobiście, w swoim imieniu, oraz osoby prawne przez organ uprawniony do reprezentowania tej osoby prawnej, albo pełnomocnika umocowanego do uczestniczenia w pracach organów decyzyjnych LGD. Zasady członkostwa w Radzie i prac tego organu określa Statut i regulamin Rady LGD „MDiG”. Proces decyzyjny przyjęty w ramach pracy Rady LGD „MDiG” opiera się o naczelną zasadę quorum, rozumianego jako obecność co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania w trakcie obrad. Taka liczebność pozwala na podejmowanie większości decyzji zwykłą większością głosów. Szczegółowe mechanizmy wyboru i oceny projektu określone są przez procedury wyboru i oceny sytuacji, oraz procedury wyboru, oceny, rozliczania, monitoringu i kontroli grantów, a także procedury wyboru i oceny operacji własnych, dalej zwanych procedurami wyboru i oceny, które stanowią załącznik Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność. Przy podejmowaniu decyzji przez Radę LGD ani władze publiczne, ani żadna z grup interesu(sektora)nie może posiadać więcej niż 49% prawa głosu. Procedury pracy Rady LGD, w trakcie całego okresu aplikacyjnego 2014-2020 będą udostępnione na stronie internetowej LGD „MDiG”. Projekty aktów decyzyjnych (uchwał) przesyłane są do członków poszczególnych organów preferowanymi przez nich kanałami przesyłania informacji: odbiorem osobistym, pocztą lub emailem. Koordynowaniem prac organów decyzyjnych LGD zajmuje się Biuro LGD. Organy decyzyjne LGD wybierane są spośród członków LGD potwierdzając zasadę partycypacyjnego charakteru LGD. Potwierdza ją także zasada inicjatywy uchwałodawczej, którą ma każdy członek organów LGD.

I.8. Dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD

Podstawowe dokumenty regulujące funkcjonowanie LGD „MDiG”:

- Statut LGD jest nadrzędnym dokumentem regulującym funkcjonowanie LGD. Jest on zatwierdzany i zmieniany przez Walne Zebranie Członków (WZC) w drodze uchwały;
- Regulamin Walnego Zebrania Członków reguluje kwestie zwoływania posiedzeń WZC, prowadzenia głosowania, podejmowania uchwał oraz prowadzenia dokumentacji WZC;
- Regulamin Zarządu określa zadania, organizację pracy Zarządu, zasady prowadzenia dokumentacji itp.;
- Regulamin Rady reguluje prace organu decyzyjnego oraz zawiera podstawowe mechanizmy wyboru operacji do dofinansowania;
- Regulamin Komisji Rewizyjnej reguluje zasady zwoływania posiedzeń Komisji, zadania Komisji rewizyjnej, oraz sposób prowadzenia dokumentacji i sprawozdawczości. Zgodnie ze Statutem, Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia zatwierdza i zmienia regulaminy WZC Rady, Zarządu, oraz Komisji Rewizyjnej.
- Regulamin Biura Stowarzyszenia LGD „MDiG” reguluje pracę biura LGD, ramowy zakres działania i kompetencji biura i służb księgowo-finansowych Stowarzyszenia oraz inne postanowienia związane z działalnością biura Stowarzyszenia. Regulamin Biura zatwierdza i zmienia Zarząd LGD. Stanowi on załącznik do wniosku o wybór LSR.

Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR

II.1. Dane z konsultacji społecznych LSR

LSR jest dokumentem opracowanym przy szerokim i aktywnym zaangażowaniu społeczności lokalnej mieszkańców. W ramach pracy, analizy i konsultacji włączyli się mieszkańcy i instytucje obszaru LGD „MDiG” wśród których byli przedstawiciele; organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy, rolnicy, grupy społeczne nieformalne, indywidualni mieszkańcy w tym młodzież i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, samorządowcy, przedstawiciele OPS z Gminy Myślenice i Sułkowice, przedstawiciele PUP w Myślenicach, przedstawiciele KP Policji w Myślenicach, pracownicy świetlic środowiskowych, parafii, dyrektorzy placówek oświatowych i inni.

Podstawowym założeniem było aby w proces tworzenia LSR włączyć jak największą liczbę zainteresowanych w efekcie czego powstał dokument uwzględniający różne stanowiska, kierunki i potrzeby. W ramach prowadzonych konsultacji zdiagnozowano problemy lokalnej społeczności, wskazano słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia występujące na obszarze. W trakcie konsultacji wypracowano propozycję celów ogólnych i szczegółowych, oraz wskazano grupy de faworyzowane dla obszaru LGD „MDiG”. Spotkania i konsultacje były jawne i ogólnodostępne, a z ich przebiegu pisano sprawozdania, które na bieżąco umieszczano na stronie LGD. Każdy z mieszkańców mógł wypełnić i złożyć ankietę problemów i potrzeb, oraz kartę pomysłów. W konsultacjach i spotkaniach łącznie wzięło udział ponad 600 osób, oraz złożono 160 ankiet problemów i potrzeb i 96 kart pomysłów. Zasadniczym założeniem spotkań i konsultacji było zaplanowanie działań zapewniających partycypacyjny charakter LSR. Opracowanie harmonogramu działań angażujących lokalne społeczności w procesie opracowania LSR oraz przygotowanie narzędzi dokumentujących ten udział. Opracowanie założeń do włączenia lokalnych społeczności w proces realizacji LSR, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji grup de faworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy.

II.2. Partycypacyjne metody konsultacji

Zarząd LGD przyjął za cel aby rzetelnie zaprosić uczestników i przeprowadzić spotkania i konsultacje społeczne w oparciu o:

- spotkania warsztatowe z udziałem przedstawicieli LGD, mieszkańców, przedstawicieli instytucji, których celem było określenie kierunku budowania nowej strategii dla obszaru LGD.
- zaplanowanie działań zapewniających partycypacyjny charakter LSR. Opracowanie harmonogramu działań angażujących lokalne społeczności w procesie opracowania LSR oraz przygotowanie narzędzi dokumentujących ten udział. Opracowanie założeń do włączenia lokalnych społeczności w proces realizacji LSR, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji grup de faworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy. Partycypacyjny charakter przygotowania i realizacji LSR w LGD „MDiG” opiera się na ciągłym udziale mieszkańców obszaru w działaniach, ocenach, analizach, ewaluacjach i realizacji poprzez udział w szkoleniach, spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych, składaniu i realizacji wniosków, wypełnianiu i składaniu ankiet, fiszek, możliwości czynnego udziału w działalności LGD poprzez członkostwo w jej strukturach, jak również poprzez możliwość szerokiego udziału w promocji obszaru, konkursach, spotkaniach informacyjnych itp. organizowanych w ramach realizacji LSR.
- możliwość dostępu dla wszystkich zainteresowanych. Informacja o spotkaniach na stronie internetowej, w lokalnej prasie, informacje na tablicach ogłoszeniowych, odczytanie zwyczajowo przyjętych ogłoszeń w kościołach, oraz indywidualne zaproszenia dla przedstawicieli poszczególnych instytucji z obszaru.
- każdy uczestnik spotkań i konsultacji miał równe prawo uczestnictwa poprzez nieograniczoną liczbę miejsc na spotkaniu, zabieranie głosu, składanie wniosków, propozycji, oraz każdy przedstawiciel instytucji i mieszkaniec miał możliwość udziału w konsultacjach telefonicznych i bezpośrednich

udzielanych przez pracowników biura i Zarząd, jak również indywidualnego składania ankiet problemów i potrzeb, oraz karty pomysłów.

Przygotowanie lokalnej strategii rozwoju opierało się na metodzie partycypacyjnej, z włączeniem mieszkańców obszaru LGD do wszystkich etapów prac nad jej przygotowaniem a następnie nad jej realizacją. Strategia opracowana jest zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami lokalnej społeczności oraz w oparciu o zapisy „Poradnika dla LGD w zakresie opracowania LSR na lata 2014-2020”. Generalną zasadą był aktywny udział przedstawicieli różnych instytucji i grup społecznych współpracujących z przedstawicielami LGD. W trakcie procesu budowy LSR funkcjonowała zakładka na stronie internetowej – „LSR 2014-2020”, za jej pośrednictwem mieszkańcy obszaru byli informowani o przebiegu prac, oraz mieli możliwość zgłaszania uwag, propozycji i ocen. W trakcie spotkań w gminach uczestnicy, którzy udostępnią adresy e-mail zostali włączeni do listy mailingowej, która była wykorzystywana do informowania o zakończonych i podejmowanych nowych pracach przy budowie LSR. Równoległe do działań organizacyjnych nad budową LSR funkcjonował punkt konsultacyjny, który mieścił się w biurze LGD „MDiG” Myślenice ul Słowackiego 28. Za pośrednictwem punktu konsultacyjnego przedstawiciele lokalnej społeczności, na każdym etapie przygotowywania LSR mogli zapoznać się z opracowaniami dotyczącymi strategii, wносить uwagi, oraz zgłaszać pomysły, mieli również możliwość uczestniczenia w konsultowaniu rozstrzygnięć o znaczeniu strategicznym - czyli wpływać na kształt LSR.

W dniu 22.12.2015r odbyło się spotkanie gdzie przedstawiciele wybrani na poszczególnych spotkaniach konsultacyjnych wnieśli ostatnie uwagi i propozycje do przygotowanej propozycji LSR. Ostateczna forma LSR została przyjęta na Zebraniu walnym LGD „MDiG” w dniu 28.12.2015 roku poprzez głosowanie.

II.3. Wyniki z przeprowadzonych analiz wniosków i konsultacji

Poszczególne wyniki z konsultacji społecznych były analizowane pod kątem priorytetów i spójności LSR, oraz pod kątem oczekiwań mieszkańców i grup de faworyzowanych.

- zgromadzono informacje do sporządzenia charakterystyki LGD – źródła pozyskania informacji to głównie analiza dokumentów zgromadzonych w biurze LGD, pozyskanych z urzędów gmin, danych statystycznych, instytucji z obszaru LGD, przeprowadzonych badań w okresie 2007-2013 (ankieta, karta projektu) wśród członków LGD, uczestników spotkań i mieszkańców przesyłających ankiety drogą elektroniczną i osobiście, oraz poprzez ustne zgłaszanie uwag i propozycji.

- zgromadzono informacje do sporządzenia – opisu obszaru i ludności – źródło pozyskania informacji, to analiza dokumentów zgromadzonych w biurze LGD, informacje pozyskane z urzędów Gmin, dane statystyczne GUS. Istotnym elementem realizowanych prac w ramach tego etapu było pozyskanie informacji, opinii i ocen od mieszkańców obszaru (wyniki badań przeprowadzonych wśród społeczności lokalnej z udziałem zidentyfikowanych grup de faworyzowanych), w tym także wśród członków LGD – zastosowane narzędzia to ankieta i karta projektu adresowana do: mieszkańców obszaru, w tym do członków LGD, przedsiębiorców, młodzieży oraz działaczy społecznych i organizacji.

- przeprowadzono analizę SWOT – na podstawie diagnozy i wyników badań został opracowany projekt analizy SWOT wraz z wnioskami zawierającymi opis zidentyfikowanych problemów, które zostały przeanalizowane i uzupełnione na spotkaniach z liderami w poszczególnych gminach.

- zidentyfikowano trzy grupy de faworyzowane; niepełnosprawni, osoby starsze po „50” i młodzież bezrobotna i pracująca o niskich zarobkach do 30 roku życia.

- opracowano cele i wskaźniki, a także sposób wyboru i oceny operacji, oraz sposób ustanowienia kryteriów wyboru. Wykorzystane tu zostały dotychczasowe doświadczenia LGD oraz wskazówki zawarte w „Poradniku dla Lokalnych Grup Działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020”. Kryteria wyboru operacji były opracowane ze szczególnym

uwzględnieniem dla grup de faworyzowanych. Został opisany sposób wyboru i oceny wniosków o przyznanie pomocy wraz z opisem procedur, regulaminów i kryteriów wyboru.

- przygotowano plan działania tj. opracowanie harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu oraz oszacowanie efektów wdrażania LSR z wyznaczeniem kamieni milowych.

- opracowano plan komunikacji – ustalenie celów komunikacji, działań komunikacyjnych, grup, docelowych, środków przekazu oraz terminów i kosztów.

- opracowano zasady monitoringu i ewaluacji, czyli określenie zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania, służące zbadaniu, czy LGD dobrze realizuje zadania wynikające z LSR.

- opisano innowacyjności i zintegrowanie w zakresie przyjętym do realizacji LSR.

W związku z przekazaną nam informacją z UMWM w dniu 17.04.2019r, o możliwości ubiegania się przez nasze LGD „MDiG” o zwiększone środki finansowe na wsparcie realizacji operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność na operacje dotyczące podejmowania nowej działalności, oraz rozwoju przedsiębiorczości przeprowadzono konsultacje społeczne w dniach od 17.05.2019r. do 24.05.2019r. Po przeprowadzonych konsultacjach i wnikliwej analizie stanu realizacji LSR Stowarzyszenie LGD „Między Dalinem i Gościbią” podjęło decyzję o wprowadzeniu zmian w LSR dotyczących rozdysponowania dodatkowych środków na działania z zakresu podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej. Przyjęcie takowej decyzji podyktowane jest dużym zainteresowaniem przez potencjalnych beneficjentów. Zainteresowanie środkami na działania związane z działalnością gospodarczą były przekazywane nam na spotkaniach informacyjno-szkoleniowych prowadzonych przez biuro LGD, były również zgłaszane w trakcie prowadzonego doradztwa w biurze LGD, oraz dużą liczbą zapytań telefonicznych w których rozmówcy okazywali swoje zainteresowanie środkami na podjęcie i rozwój działalności gospodarczej.

II.4. Podstawowe informacje dotyczące konsultacji LSR

Okres przygotowania strategii dla LGD „MDiG” należy podzielić na trzy etapy:

1. Podsumowanie i analiza okresu aplikacyjnego 2007-2013. Pracownicy biura wraz z Zarządem przygotowali ewaluację LSR, oraz sprawozdania z jej realizacji do Instytucji wdrażających z których dane stały się wstępem do prac nad nową LSR na okres 2014-2020. W trakcie powyższych opracowań wzięto pod uwagę wiedzę i zdobyte doświadczenia pracowników, członków zarządu, Rady decyzyjnej, pozostałych członków LGD, oraz beneficjentów aplikujących w poprzednim okresie co pozwoliło na wstępne ukierunkowanie działań i przygotowanie założeń do konsultacji i spotkań społecznych.

2. Drugim istotnym działaniem było przeprowadzenie spotkań informacyjno – promocyjno - podsumowujących z realizacji PROW podejście Leader za okres aplikacyjny 2007-2013 wśród: sołtysów, radnych Rad Gmin, organizacji pozarządowych, parafii i instytucji kultury. W trakcie tych spotkań przedstawiono rodzaje poszczególnych działań wdrażających założenia LSR i zakres ich realizacji, oraz tematykę projektów współpracy i działania związane z aktywizacją i promocją w okresie 2007-2013. W trakcie tych spotkań zwrócono uwagę na osiągnięcia, ale przede wszystkim najważniejsze dla przedstawicieli LGD były przekazywane uwagi co do nowego okresu aplikacji, które wykorzystano przy tworzeniu założeń do nowej LSR.

3. Trzecim etapem najważniejszym były spotkania i konsultacje społeczne w trakcie których wypracowano cele , przedsięwzięcia i założenia nowej strategii jak również zasady jej realizacji. Na etapie tym angażowano społeczność lokalną w przygotowanie LSR z zachowanie proporcji udziału przedstawicieli sektora publicznego, społecznego, gospodarczego, oraz mieszkańców. W trakcie spotkań opracowano również diagnozę społeczno-gospodarczą, oraz rozdawano i wypełniano ankietę problemów i potrzeb i kartę pomysłów w formie papierowej. Ankiety te były również udostępnione na stronie LGD w formie elektronicznej gdzie każdy zainteresowany mógł ją wypełnić i przesać na adres biura. Każde spotkanie było podsumowywane diagnozą, analizą i raportami, które

zamieszczano na stronie LGD. W każdej gminie odbyły się spotkania konsultacyjne z czego dwa spotkania w Gminie Sułkowie i cztery spotkania w Gminie Myślenice.

W trakcie spotkań wypracowywano założenia do LSR i wykonano analizę SWOT.

Poniżej przedstawiamy planowany i przeprowadzony harmonogram spotkań z mieszkańcami i przedstawicielami poszczególnych sektorów (społecznego, publicznego i gospodarczego)

Tabela 3. Harmonogram spotkań konsultacyjnych

	Nazwa Gminy	Miejscowość / Miejsce spotkania (adres)	Termin spotkania wraz z godzinami spotkania	Planowany program spotkania
	1	2	3	4
1.	Gmina Myślenice	Bysina, 32-400 Myślenice salka przy kościele	15.09.2015r. godz. 18.30 - 21.30	1. Informacja o wdrożeniu LSR Stowarzyszenia LGD "MDiG" w kontekście procesu budowy i realizacji LSR w ramach programu Leader. 2. Rozwój lokalny w ramach inicjatywy Leader dla PROW 2014-2020. 4. Konsultacje społeczne - Budowa Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia LGD "MDiG" na okres 2014-2020.
2.	Gmina Myślenice	Trzemeśnia, 32-425 budynek OSP	17.09.2015r. godz. 17.00 - 20.00	
3.	Gmina Myślenice	Głogoczów budynek OSP	23.09.2015r. godz. 17.00 - 20.00	
4.	Gmina Myślenice	Myślenice, 32-400 budynek Urzędu Gminy w Myślenicach,	29.09.2015r. godz. 10.00 - 13.00	
5.	Gmina Sułkowie	32-442 Krzywaczka, Zespół Placówek Oświatowych w Krzywaczce	22.09.2015r. godz. 17.00 - 20.00	
6.	Gmina Sułkowie	Sułkowie, 32-440 Gminny Ośrodek Kultury	30.09.2015r. godz. 17.00 - 20.00	

W zaplanowanych 6 spotkaniach, konsultacjach telefonicznych i bezpośrednich w biurze b LGD wzięło udział **ponad 600 osób, oraz złożono 160 ankiet problemów i potrzeb i 96 kart pomysłów.**

Dodatkowo w dniu 22 grudnia w Myślenicach w biurze LGD odbyło się spotkanie wybranych przez uczestników spotkań konsultacyjnych przedstawicieli poszczególnych grup warsztatowych, wyłonionych we wrześniu 2015r, które to wniosły ostateczne uwagi do przygotowanej propozycji LSR przed jej przyjęciem przez Zebranie Walne LGD „MDiG”. Konsultacje społeczne wyłoniły grupy de faworyzowane, które przedstawiamy w rozdziale III. Warsztaty ze społecznością lokalną wypracowały założenia strategii na nowy okres. Analiza SWOT, jaka powstała podczas konsultacji zobrazowana została w rozdziale IV.

Etap określania celów i ustalania ich hierarchizacji- po przeprowadzeniu spotkań i konsultacji, oraz wypracowaniu analizy SWOT i podsumowaniu powstało drzewo problemów i drzewo celów by w efekcie pozostawić tylko te obszary które mieszczą się w LSR. Na ty też etapie przeprowadzono analizę złożonych kart pomysłów i ankiet problemów i potrzeb z czego powstał materiał który stanowił podstawę planowania przedsięwzięć i podziału budżetu.

Etap formowania wskaźników realizacji LSR

opracowano na podstawie wypracowanych założeń w trakcie spotkań i konsultacji, oraz wśród członków Rady, Zarządu LGD, pracowników, a następnie przyjęto i zatwierdzono wśród członków walnego Zebrania LGD „MDiG” w dniu 28.12.2015roku.

Etap identyfikacji grup docelowych LSR- w trakcie spotkań, konsultacji i dyskusji wytypowano i zidentyfikowano grupy de faworyzowane. Oprócz opinii osób biorących udział w spotkaniach i

konsultacjach społecznych istotnymi okazały się wcześniejsze spotkania robocze z przedstawicielami OPS, Policji, Urzędu Pracy, świetlic środowiskowych, gdzie oprócz przedstawionych statystyk uzyskano bezpośrednie informacje zebrane przez pracowników tych instytucji. Między innymi dane te pozwoliły zidentyfikować grupy de faworyzowane występujące na obszarze LGD „MDiG”.

Wytypowane grupy de faworyzowane to;

1. Osoby młode, do 30 r.ż.

Osoby ze zróżnicowanym wykształceniem, często zawodowym bez fachowego przygotowania, lub z wykształceniem średnim ogólnym bez przygotowania zawodowego. Osoby te mają duży problem ze odnalezieniem się na rynku pracy z powodu młodego wieku, braku przebojowości, brakiem wiary w siebie i swoje możliwości, a często śmieciowymi ofertami pracy na niskim uposażeniu i w formie dorywczej.

2. Osoby powyżej 50 r.ż.

Osoby wypalone zawodowo, często ze słabszym stanem zdrowia i mniejszymi możliwościami fizycznymi. Niejednokrotnie po przejściach życiowych i z tego tytułu obarczeni brakiem wiary w siebie i swoje możliwości. Ograniczający się często do wegetacji w społeczeństwie w zróżnicowanym stopniu w tej grupie osób.

3. Niepełnosprawni.

Duża grupa osób w różnym stopniu niepełnosprawności, oczekująca wsparcia przede wszystkim na rynku pracy, która pozwoli im się odnaleźć w społeczeństwie, a przede wszystkim pozwoli być samo wystarczającym finansowo co wzmocni ich poczucie własnej wartości, a zarazem włączy ich w życie społeczne z konkretną aktywność w środowisku.

Rozdział III Diagnoza - opis obszaru i ludności

Liczba ludności na terenie obszaru LGD „MDiG” systematycznie wzrasta, co spowodowane jest dodatnim przyrostem naturalnym oraz napływem ludności z zewnątrz.

Tabela 4. Ludność i obszar

	2007	2013
Gmina Myślenice	41 214	43 106
Gmina Sułkowice	13 940	14 577
Razem	55 154	57 683

III.1. Określenie grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemów i obszarów interwencji odnoszących się do tych grup

Jednym z celów LSR jest poprawa sytuacji w zakresie funkcjonowania tzw. grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy zalicza się;

- Niepełnosprawnych – w trakcie spotkań konsultacyjnych wyłoniono tę właśnie grupę społeczną jako de faworyzowaną, co następnie potwierdziły dane z Gminnych ośrodków pomocy w Myślenicach i Sułkowicach. Grupa ta ma znikomy dostęp do środków utrzymania i egzystuje głównie z zasiłków opiekuńczych i celowych, co z góry przekreśla możliwości jej startu w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej. Dlatego w ramach realizacji LSR LGD „MDiG” ma na celu stworzenie im pomocy poprzez docelowe kursy zawodowe i edukacyjne w realizowanych wnioskach. Wnioski składane do dofinansowania a biorące pod uwagę tę grupę de

faworyzowaną będą uzyskiwać dodatkowe punkty za ich preferencję. Przyjęto również możliwość realizacji wniosków mających na celu działania rehabilitacyjne i zdrowotne dla niepełnosprawnych.

- osoby powyżej 50 roku życia – w trakcie spotkań konsultacyjnych wyłoniono również grupę de faworyzowaną jaką są mieszkańcy po 50 roku życia naszego obszaru. Grupa ta w oparciu o dane Powiatowego Urzędu Pracy jest najbardziej narażona na brak pracy z powodu swojego wieku, małej mobilności zawodowej (wykształcenie i doświadczenie zawodowe jedno kierunkowe), oraz często słabego i wątłego zdrowia. Powoduje to małe zainteresowanie Pracodawców, a co za tym idzie niskie zarobki. Osoby te często po różnych doświadczeniach życiowych, i małej zdolności finansowej nie są w stanie podjąć decyzji o zmianie zawodu, lub decyzji o założeniu swojej działalności gospodarczej. Wśród tej grupy znajdują się również osoby wykluczone przez rodziny, znajomych, lub po prostu los, które żyją samotnie, nieraz w depresjach i należy im stworzyć warunki do integracji pokoleniowej i międzypokoleniowej co poprawi ich samopoczucie i byt w społeczeństwie. W ramach realizacji LSR dla powyższej grupy de faworyzowanej przyjęto również dodatkową punktację przy ocenie wniosków które SA dla nich skierowane. LSR LGD „MDiG” daje również możliwość realizowania wniosków dla osób 50+ związanych ze zdrowiem, rekreacją, kultywowaniem tradycji i edukacją.
- młodzież do 30 roku życia – w trakcie zbierania materiałów, spotkań konsultacyjnych i przygotowań do opracowania LSR LGD „MDiG” dużą uwagę zwracano na ludzi młodych do 30 roku życia. Grupa ta jest słabo przygotowana do wykonywania konkretnych zawodów, a co za tym idzie ich praca jest słabo wynagradzana. Niejednokrotnie oferty pracy są na umowy śmieciowe, a co za tym idzie nie mają oni możliwości zebrania kapitału i zbudowania pomysłu na swój własny biznes. Dlatego aby wesprzeć tę grupę uznaną w trakcie spotkań konsultacyjnych za de faworyzowaną podjęto decyzję o stworzeniu warunków do jej wsparcia po przez; szkolenia zawodowe i edukacyjne w ramach tworzonych miejsc pracy, oraz preferowanie dodatkowymi punktami wniosków dedykowanych dla ludzi młodych do 30 roku życia.

Z punktu widzenia społeczno-gospodarczego, jedną z najważniejszych kwestii jest poziom i struktura bezrobocia, która została omówiona w punkcie 3

III.2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości

Myślenice i Sułkowice posiadają długoletnie tradycje gospodarcze. Od lat rozwija się tutaj drobne rzemiosło, usługi i handel. Nie brak jednak dużych zakładów produkcyjnych, takich jak:

- Tele-Fonika Kable S.A.,
- Cooper Standard Automotive Polska Sp.z o.o.,
- Polplast Polska,
- PlastDach Polska,
- Agro Jan Polska,
- Zeta (Jawornik),
- MebleRyś (Jawornik),
- „APIPOL-FARMA” Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Pszczelarsko-Farmaceutyczne,
- „Wędzonka” Zakład Uboju i Przetwórstwa Mięsnego,
- „Gubad” Wzornictwo, Produkcja, Handel Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Budowlano-Projektowe „Kombud – Projekt”,
- „Górka” Sp. z o.o.,
- Wyroby Hutnicze Grzegorz Gomulak i S-ka,
- Rejonowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Usług Technicznych i Realizacji Inwestycji „Raba” Sp. z o.o.,
- ZPUH „Diamsil” Sp z o.o.,
- PPH „INTER-ZOO”,
- „Bosta” s.c.,
- „POL-BRUK” s.c.,
- „Drew-Farb” s.j.,
- PPHU „Rema” Sp. z o.o.

- „KUŹNIA” Sułkowice S.A.
- Belmeb Sp. z o.o. Izdebnik
- Fabryka Mebli RYŚ Spółka z o.o.
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Sułkowicach
- METALOPLAST Kraków Sp. z o.o. Sułkowice
- Producent narzędzi „JUCO” Sp. z o.o.
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sułkowice Sp. z o.o.
- Oraz inne

Duża koncentracja podmiotów gospodarczych obserwowana jest wzdłuż drogi nr 7. Jednocześnie Myślenice i Sułkowice wraz z innymi miastami (Krakowem, Brzeskiem, Bochnią, Krzeszowicami, Skawiną, Wieliczką i Chrzanowem) tworzą tzw. Krakowski Okręg Przemysłowy. Dominującym ośrodkiem Okręgu jest Kraków, jako centrum aglomeracji krakowskiej, zaś mniejsze ośrodki satelickie są powiązane z centrum. Reprezentowane są tutaj liczne gałęzie przemysłu, w tym m.in.: przemysł spożywczy, cukrowniczy, piwny, metalurgiczny, hutniczy, chemiczny, elektromaszynowy, poligraficzny. W kontekście gospodarki samych Myślenic niezwykle istotne jest ich osadzenie w szerszym kontekście subregionalnym, który skutkuje siecią licznych powiązań i zależności, które mają wpływ na kondycję i plany rozwojowe szeroko rozumianej gospodarki Gmin. Na koniec roku 2013 na terenie obszaru LGD zarejestrowanych było 5 084 (+ 1219 z gminy Sułkowice) podmiotów gospodarki narodowej, z tego 3 063 (tj. 62%) zarejestrowanych było na terenie samego miasta, zaś pozostałe 2 021 na obszarach wiejskich Myślenic (w m. Sułkowice 579 podmiotów tj. 45,5% a pozostałe 640 na obszarach wiejskich). W ciągu ostatnich dziesięciu lat liczba zarejestrowanych podmiotów systematycznie się zwiększała (dotyczy to zarówno miast, jak i okolicznych miejscowości). Wartości te w roku 2001 wynosiły odpowiednio: 2 161 dla miasta Myślenice i 1 099 dla terenów wiejskich. Dla miasta Sułkowice 391 podmiotów a dla terenów wiejskich 408, tj. łącznie 799 podmiotów. W roku 2010 4 641, tj. 97,7% wszystkich przedsiębiorstw, należało do sektora prywatnego, zaś 110 (2,3%) do sektora publicznego. W Gminie Sułkowice liczba podmiotów gospodarczych sukcesywnie rośnie, a w roku 2013 zanotowano 1219 zarejestrowanych podmiotów, w tym 38 w sektorze publicznym, 1181 w sektorze prywatnym oraz jak podaje GUS, 16 w sektorze rolniczym, 278 w sektorze przemysłowym i 200 w sektorze budowlanym. Oczywiście duża dynamika przyrostu firm na terenie obszaru LGD dotyczy wyłącznie sektora prywatnego. Najwięcej przedsiębiorstw prowadzi swą działalność w zakresie handlu (sekcja G PKD 2007), a w dalszej kolejności budownictwa (sekcja F), przetwórstwa przemysłowego (sekcja C), profesjonalnej działalności, naukowej i technicznej (sekcja M), działalności transportowej (sekcja H) oraz pozostałej działalności usługowej (sekcja S). Analizując główne działy gospodarki należy stwierdzić, struktura firm nie odbiega od zasadniczych ogólnopolskich trendów, i tak wg statystyk za rok 2013 dominuje sektor usług (71% firm), w dalszej kolejności przemysł i budownictwo (27,9%), zaś listę zamykają firmy reprezentujące rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo reprezentowane zaledwie przez 1,1% firm. Także struktura wielkościowa firm jest zbieżna z ogólnymi trendami. Zdecydowanie dominują firmy mikro, często rodzinne, zatrudniające nie więcej niż 9 osób, a nierzadko jedną – dwie. Firm takich jest 95,8% wśród wszystkich zarejestrowanych na obszarze LGD (średnia dla województwa: 94,6%). Firm należących do sektora małych (zatrudnienie od 10 do 49 osób) jest 3,7% (średnia dla województwa: 4,5%), firm średnich (od 50 do 299 osób) jest 0,4% ogółu firm (średnia dla województwa: 0,8%), zaś 2 firmy zatrudniające powyżej 250 osób należą do sektora firm dużych i stanowią 0,1% wszystkich firm zarejestrowanych na terenie obszaru LGD (w województwie także 0,1%). Ważną rolę w stwarzaniu korzystnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz przyciągania nowych inwestorów do Myślenic stanowią dwie, funkcjonujące tutaj strefy przemysłowe. Są to - strefa przemysłowa „Jawornik/Polanka” z ofertą inwestycyjną o powierzchni 60 ha - w całości stanowiącą własność prywatną oraz prężnie rozwijająca się strefa przemysłowa „Dolne Przedmieście” z obszarem o dostępnej powierzchni 15,08 ha. W strefie Jawornik stworzono do tej pory ok. 1 500 miejsc pracy, zaś w strefie „Dolne Przedmieście” zatrudnienie znajduje blisko 600 osób. Na obszarze o powierzchni 3,81 ha należącym do strefy „Dolne Przedmieście” i włączonym do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zbudowano fabrykę Cooper Standard Automotive Polska Sp. z o.o, a kolejnymi inwestorami były firmy Polplast Polska Sp. z o.o oraz Polplast Sp. z.o.o, oraz Agro Jan Produkcja Sp z.o.o. Ważną rolę zaś dla Gminy Sułkowice stanowią lokalni inwestorzy: Producent Narzędzi „JUCO” Sp. z o.o. „KUŹNIA” Sułkowice S.A. a także inwestorzy zewnętrzni: MAXBUD, SZKLANA GÓRA Sp. z o.o., czy też Fabryka Mebli RYŚ Sp. z o.o. Zakres działań tych inwestorów oraz dynamika wzrostu miejsc pracy jest jednak znacząco niższa niż w gminie Myślenice. Niemniej istotna w tworzeniu warunków rozwoju działalności gospodarczej jest aktywność instytucji otoczenia biznesu oraz organizacji zrzeszających tutejszych przedsiębiorców, a także system instytucjonalny ułatwiający prowadzenie działalności gospodarczej, w tym urzędy, banki itp. Jedną z ważnych instytucji o szerokim spektrum oddziaływania jest Myślenicka Agencja Rozwoju Gospodarczego (MARG), której głównymi udziałowcami są: Gmina Myślenice i Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. MARG Spółka z o.o.

rozpoczęła działalność w styczniu 2005 roku. Zajmuje się promowaniem i wspieraniem wszelkich inicjatyw gospodarczych mających wpływ na rozwój regionu myślenickiego, m.in. prowadząc bezpłatny Punkt Konsultacyjny dla przedsiębiorców, a także obsługując filie Małopolskiego Funduszu Pożyczkowego (MFP) i Małopolskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych oraz Funduszu Pożyczkowego Fundacji Rozwoju Regionu Rabka. W Gminie Sułkowice liczba podmiotów gospodarczych sukcesywnie rośnie, a w roku 2013 zanotowano 1219 zarejestrowanych podmiotów, w tym 38 w sektorze publicznym, 1181 w sektorze prywatnym oraz jak podaje GUS, 16 w sektorze rolniczym, 278 w sektorze przemysłowym i 200 w sektorze budowlanym.

Wśród pozostałych instytucji należy wymienić:

- Myślenicką Izbę Pracyodawców;
- Izbę Gospodarczą Ziemi Myślenickiej;
- Krakowską Kongregację Kupiecką, Oddział Terenowy Myślenice;
- Cech Rzemiosł Różnych w Myślenicach.
- Sułkowicka Izbę Gospodarczą

Wszystko to sprawia, iż wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości liczony na koniec rok 2013 jako liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. osób wynosi na obszarze LGD wynosi 1 063, przy średniej dla powiatu myślenickiego wynoszącej 859 i średniej dla województwa małopolskiego wynoszącej 952. Te korzystne wskaźniki rozwoju przedsiębiorczości na terenie obydwu miast nie przekłada się jednak na sytuację lokalnego rynku pracy. Analizując dane PUP w Myślenicach za rok 2013 należy stwierdzić, iż z liczbą 1 907 zarejestrowanych bezrobotnych Myślenice znalazły się poniżej średniej dla powiatu myślenickiego. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w Myślenicach 7,2%, natomiast w całym powiecie 6,8%. Powyższe informacje, potwierdzają, iż rozwój gospodarki i przedsiębiorczości jest jednym z priorytetów władz Gmin, które od kilku lat podejmują działania mające na celu wspieranie rozwoju, zarówno małych, jak i dużych podmiotów gospodarczych oraz przygotowywanie terenów pod nowe inwestycje, a także stworzenie jak najlepszego klimatu gospodarczego w miastach i na terenach wiejskich, gwarantującego inwestorom atrakcyjne warunki do lokowania w nim swojego kapitału. Do głównych czynników wpływających pozytywnie na powstawanie nowych i utrzymywanie się dotychczasowych inwestycji gospodarczych obszaru LGD należy zaliczyć:

- korzystne położenie przy międzynarodowej drodze europejskiej E 77;
- bliskość międzynarodowego portu lotniczego w Balicach;
- formalną przynależność oraz wynikające z tego powiązania z Krakowskim Obszarem Metropolitalnym i Krakowskim Okręgiem Przemysłowym;
- bliskość przejścia granicznego ze Słowacją;
- aktywność lokalnych instytucji wspierających rozwój gospodarczy.

Z kolei wśród czynników hamujących rozwój gospodarczy należy wskazać m.in.:

- brak szybkiego połączenia z centrum aglomeracji (kolej aglomeracyjna);
- niedostosowany do potrzeb system szkolnictwa na poziomie średnim;
- brak dobrej jakości zaplecza edukacyjnego na poziomie wyższym oraz powiązany z tym brak ośrodków badawczo-rozwojowych;
- słaba komunikacja władz samorządowych ze środowiskami gospodarczymi;
- niewystarczająca liczba terenów przeznaczonych pod inwestycje przemysłowe (zbyt duże rozdrobnienie terenów oraz nieuregulowane stany prawne nieruchomości).

Wyniki obserwacji pozwalają sądzić, że konsekwentne zdefiniowanie pożądanych (preferowanych) kierunków rozwoju gospodarczego obszaru, szczególnie w kontekście nowych możliwości, które stwarzać będzie Krakowski Obszar Metropolitalny, połączone z dalszym wsparciem dla rozwoju gospodarki, przyniesie w najbliższych latach dalszy rozwój gospodarczy tego obszaru i przyczyni się do tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy i zwiększania się bazy podatkowej Gmin. W trakcie spotkań konsultacyjnych mieszkańcy zwrócili uwagę na preferencję i wybór wniosków o innowacyjnych technologiach co spowoduje większą konkurencyjność na rynku, a zatem również większe zarobki dla mieszkańców w tych firmach zatrudnionych. Dlatego przy tworzeniu zasad wyboru i oceny operacji dodatkowymi punktami preferuje się wprowadzenie innowacji w gospodarce naszego obszaru.

Dodatkowym uznaniem objęto stworzenie możliwości zatrudnienia lub otwarcie własnej działalności gospodarczej dla osób, lub przez osoby do tego czasu pracujące w rolnictwie, poprzez przyznanie dodatkowych punktów wnioskowi preferującym te działania.

III.3. Opis rynku pracy

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2013 r. w Myślenicach odnotowano 8 041 osób pracujących, w Sułkowicach 1 754. Z tego w gminie Myślenice 62 % osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym, zaś 38% w sektorze publicznym. Przeciętne wynagrodzenie na terenie powiatu myślenickiego wyniosło w 2013 roku 2917,16 zł i stanowiło 75,23 % średniej krajowej. Jednocześnie średnie wynagrodzenie w sektorze publicznym jest wyższe od średniego wynagrodzenia w sektorze prywatnym. Zgodnie z danymi GUS na koniec grudnia 2013 r. bez pracy pozostawało 2 177 osób w gminie Myślenice, co w porównaniu do roku 2010 dało przyrost liczby bezrobotnych aż o 64 osób. W gminie Sułkowice osób bezrobotnych na koniec grudnia 2013r. było 830, w porównaniu z rokiem 2010 dało przyrost bezrobotnych o 24 osoby. Stopa bezrobocia na koniec 2013 r. (liczona jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym) wyniosła 8% w gminie Myślenice i 8,8% w gminie Sułkowice. Na wzrost bezrobocia w obszarze LGD „MDiG” (jak i całym powiecie myślenickim) w ostatnim czasie największy wpływ miała likwidacja British American Tobacco z siedzibą w Jaworniku, w których zatrudnionych było 580 pracowników. W okresie od września 2010 do maja 2011 r. wszyscy stracili zatrudnienie.

Tabela 5. Wybrane dane o rynku pracy w 2013 r. dla gminy Myślenice i Sułkowice

	powiat	Gmina Myślenice	Gmina Sułkowice
Pracujący*	17217	8041	1 754
Bezrobotni zarejestrowani	6320	2177	830
Zarejestrowane bezrobotne kobiety w %	46,8 %	45,4 %	48,9 %
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	8,0 %	8,0 %	8,8 %
Udział bezrobotnych zarejestrowanych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	8,0 %	7,7 %	9,2 %

*dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Źródło: Baza danych Lokalnych GUS

Zgodnie z danymi GUS podstawowe cechy struktury bezrobotnych z Miasta i Gminy Myślenice i Gminy Sułkowice na koniec roku 2013 przedstawiały się następująco:

Tabela 6. Struktura bezrobotnych na obszarze LGD

	Gmina Myślenice	Gmina Sułkowice
Bezrobotne osoby do 30 roku życia	914	332
Bezrobotne osoby powyżej 50 roku życia	449	158
Osoby bezrobotne niepełnosprawne	95	37
Ogółem osoby bezrobotne	2177	830

W ciągu całego 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Myślenicach wpłynęło 1 899 ofert pracy pochodzących z Gmin Powiatu, z tego z samych Myślenic i Sułkowic wpłynęło 952 ofert pracy.

Powyższa tabela potwierdza zasadność wyłonienia 3 grup de faworyzowanych dla obszaru LGD „MDiG”. Rozwiązania przyjęte w LSR w konkretnym stopniu pozwolą na zwiększenie działań mających poprawę bytu i życia dla mieszkańców wpisujących się w te grupy de faworyzowane.

W czerwcu 2021 roku LGD nasze przeprowadziło szerokie konsultacje społeczne celem określenia przeznaczenia środków dodatkowych na realizację LSR. Konsultacje te miały na celu między innymi analizę rynku pracy, a co za tym idzie określenie zapotrzebowania na działania związane z wsparciem nowopowstających i już istniejących działalności gospodarczych. Z zebranych informacji wynika iż pomimo wykorzystania w naborach wszystkich środków przeznaczonych na ten cel w dalszym ciągu jest oczekiwanie mieszkańców na te działania. Największym zainteresowaniem cieszy się możliwość pozyskania wsparcia w formie premii na tworzenie nowego miejsca pracy poprzez samozatrudnienie. Oczekiwania takowe były zgłaszane podczas konsultacji czerwcowych, rozmów i zapytań na doradztwie w biurze LGD jak również podczas rozmów telefonicznych z potencjalnymi beneficjentami. Nadmienić należy iż w każdym naborach zdecydowanie więcej jest wniosków na rozpoczęcie działalności niż na jej rozwój. Biorąc pod uwagę powyższe LGD postanowiło przeznaczyć 157 500, euro ze środków dodatkowych właśnie na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez samozatrudnienie w formie premii. Biorąc pod uwagę iż realizacja LSR w minionym okresie była prawidłowa LGD „MDiG” nie zmienia zasad ani wielkości przyznawanych środków na to działanie.

III.4. Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Dużym atutem obszaru LGD „MDiG” jest wysoki poziom kapitału społecznego, czyli sieci relacji międzyludzkich, przejawiających szeroko rozumianej działalności społeczno-kulturalnej. Należą do nich przede wszystkim Ochotnicze Straże Pożarne, Kluby Sportowe, Kola Gospodyń, Stowarzyszenia o charakterze społecznym i turystycznym, Stowarzyszenia branżowe, Stowarzyszenia i Towarzystwa promujące poszczególne gminy jak i cały region. Szczególnie dużą aktywność wykazują Kluby lub Zespoły sportowe, Ochotnicze Straże Pożarne, oraz Kola Gospodyń, które integrują większe grupy osób. Główne źródła zasilania organizacji to dotacje ze strony Urzędów Gmin oraz składki członkowskie. Liderzy i osoby zaangażowane potrzebują wsparcia szkoleniowego i merytorycznego. Istnieje duża potrzeba wsparcia kapitału społecznego co również będzie miało swoje odzwierciedlenie w Strategii. Poza formalnie działającymi organizacjami pozarządowymi na terenie objętym LSR funkcjonują jeszcze dość silne grupy nieformalne wśród których wymienić należy Kola Gospodyń Wiejskich, rady Sołeckie, zespoły młodzieżowe i dziecięce działające przy Parafiach i ośrodkach kultury. Na terenie gminy Sułkowice działa 45 organizacji pozarządowych, w gminie Myślenice ponad 120. Organizacje te w swoim zakresie działania mają bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa, ochrona środowiska, pomoc społeczna, promocja, kultura, edukacja, turystyka, sport i rekreacja, rozwój obszarów wiejskich, itp.

W Ramach prowadzonych konsultacji społecznych w czerwcu 2021 roku mieszkańcy odnieśli się również do zapotrzebowania na środki związane z życiem i działalnością społeczną na obszarze naszego LGD. W ramach przedmiotowych konsultacji zgłaszano szerokie zapotrzebowanie na wsparcie działań organizacji pozarządowych, oraz rozbudowę infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej, jak również kulturalnej, oraz dbałość o dziedzictwo kulturowe i historyczne. LGD biorąc pod uwagę złożone wnioski, fiszki i zapotrzebowania w ramach konsultacji, doradztwa w biurze, oraz rozmów na spotkaniach i rozmowach telefonicznych postanowiło przeznaczyć na te działania kwotę 230 500, euro.

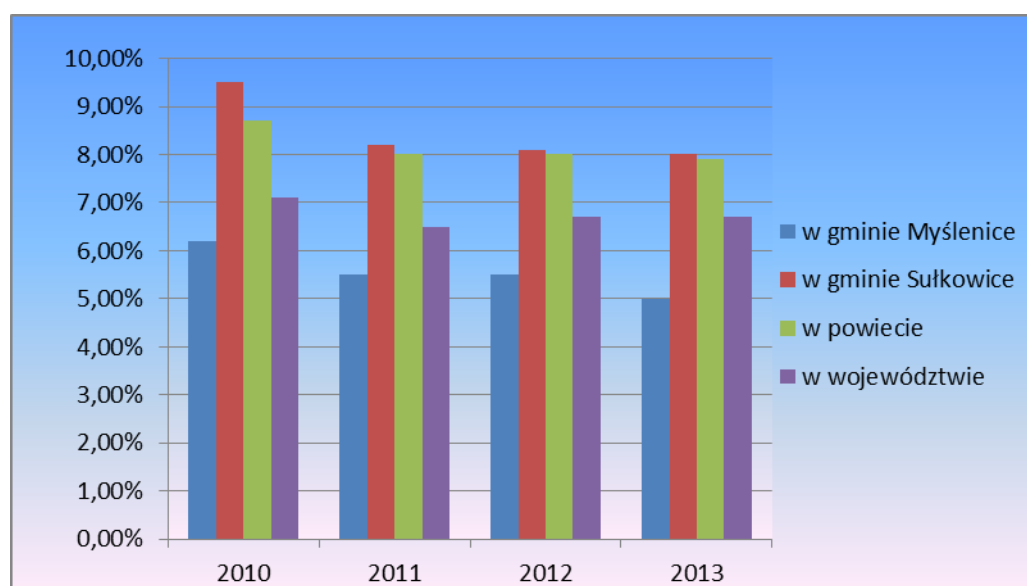
III.5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk

Podczas spotkań warsztatowych przeprowadzonych w obydwu gminach LGD oraz z analizy nadesłanych ankiet wyłoniono szereg problemów społecznych istniejących na obszarze LGD. Najczęściej wskazywanym problemem był brak pracy i niskie zarobki - tę odpowiedź wybierało ponad

3/4 wszystkich badanych. Relatywnie często wskazywano również na problemy z infrastrukturą drogową (drogi, mosty, parkingi, chodniki), oraz uzależnienia od alkoholu i innych używek, wymieniano również zbyt małą liczbę miejsc rozrywki i rekreacji, sportu, oraz problemy ze służbą zdrowia, wskazywano zbyt małą liczbę placówek kulturalnych, problemy z funkcjonowaniem urzędów (duża odległość ARMiR), bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, brak ofert spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży i starszych na obszarach wiejskich. W trakcie spotkań podnoszono również problem bezpieczeństwa, co znalazło odzwierciedlenia w przedsięwzięciach mających na celu ich poprawę (monitoring, oświetlenie uliczne ze źródeł odnawialnych itp.)

Analiza sieci obiektów kulturalnych w gminach Myślenice i Sułkowie, wskazuje, że ilość świetlic, domów kultury i bibliotek jest niewystarczająca, przykładowo w każdej gminie działa gminny ośrodek kultury, ale znajduje się on w jednej miejscowości, a pozostałe mają utrudniony dostęp do kultury. Na wioskach funkcjonuje tylko kilka świetlic wiejskich na ponad dwadzieścia miejscowości. Istotnym problemem jest kwestia braku wystarczającej ilości zajęć świetlicowych i oferty (szczególnie dla młodzieży gimnazjalnej i seniorów). Dlatego w ramach realizacji LSR stworzono możliwość realizacji przedsięwzięć mających na celu; doposażenie istniejących obiektów, budowa miejsc integracji, budowa i przebudowa świetlic, rozbudowa obiektów, odtworzenie obiektów z wieloletnimi tradycjami, oraz tworzenie miejsc integracji. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gmin objętych LSR w roku 2013 wyniosła w gminie Myślenic 2163 osoby, w gminie Sułkowie 1141 osób. 1175 gospodarstw zostało objętych wsparciem pomocy społecznej na obszarze LGD. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tle powiatu i województwa przedstawiony został w poniższej tabelce.

Tabela 7. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej.

Źródło: opracowanie własne

Główne powody ubiegania się o przyznanie pomocy to: Bezrobocie, Ubóstwo, Niepełnosprawność lub długotrwała choroba, Alkoholizm, Niezaradność życiowa, Bezdomy. W sposób bardzo równomierny wskazano jednoznacznie na grupy, które w obecnej sytuacji mają utrudniony dostęp do rynku pracy. Dlatego też na potrzeby niniejszej strategii oraz w celu wyeliminowania tych nierówności Lokalna Grupa Działania wskazuje, że grupami de faworyzowanymi w stosunku dostępu do rynku pracy są:

1. Osoby młode, do 30 r.ż.

Osoby ze zróżnicowanym wykształceniem, często zawodowym bez fachowego przygotowania, lub z wykształceniem średnim ogólnym bez przygotowania zawodowego. Osoby te mają duży problem ze odnalezieniem się na rynku pracy z powodu młodego wieku, braku przebojowości, brakiem wiary w siebie i swoje możliwości, a często śmieciowymi ofertami pracy na niskim uposażeniu i w formie dorywczej.

2. Osoby powyżej 50 r.ż.

Osoby wypalone zawodowo, często ze słabszym stanem zdrowia i mniejszymi możliwościami fizycznymi. Niejednokrotnie po przejściach życiowych i z tego tytułu obarczeni brakiem wiary w siebie i swoje możliwości. Ograniczający się często do wegetacji w społeczeństwie w zróżnicowanym stopniu w tej grupie osób.

3. Niepełnosprawni.

Duża grupa osób w różnym stopniu niepełnosprawności, oczekująca wsparcia przede wszystkim na rynku pracy, która pozwoli im się odnaleźć w społeczeństwie, a przede wszystkim pozwoli być samo wystarczającym finansowo co wzmocni ich poczucie własnej wartości, a zarazem włączy ich w życie społeczne z konkretną aktywnością w środowisku.

Osoby niepełnosprawne dodatkowo są grupą bezrobotnych, która z roku na rok rośnie.

III.6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR

Geograficzne czynniki spójności LGD „MDiG”:

- gminy wchodzące w skład LGD „MDiG” położone są w całości na terenie powiatu myślenickiego
- cały obszar LGD „MDiG” należy do IV strefy klimatycznej w Polsce.
- cały obszar LGD „MDiG” cechuje mocno urozmaicona rzeźba terenu.
- na całym obszarze LGD „MDiG” znajdują się liczne góry, pagórki i doliny, potoki i rzeki.
- Gminy są połączone drogami nr; E-7, 52, 955 i wspólną siecią komunikacyjną prywatnych przewoźników.

Przyrodnicze czynniki spójności LGD „MDiG” :

- gminy LGD spaja kompleks leśny, stanowiący podstawę spójności obszaru, a jednocześnie będący inspiracją nazewnictwa i nazewnictwa LGD „MDiG”. Kompleks posiada podobne, cechy środowiskowe na całym obszarze.
- na terenie obydwu gmin LGD występują obiekty cenne przyrodniczo
- cały obszar LGD charakteryzuje się czystym środowiskiem i korzystnym Agroklimatem, poza oddziaływaniem zakładów przemysłowych.

Historyczne i kulturowe czynniki spójności LGD „MDiG”

- historyczny dialekt małopolski obejmujący obydwie gminy LG
- tradycje rzemieślnicze, nawzajem się uzupełniające (kowlstwo, kamieniarstwo, bednarstwo itp.)
- na całości obszaru kultywowane są i szerzą się te same tradycje i zwyczaje kulturowe, tj. pielgrzymowanie, kolędowanie, dożynki, obyczaje wielkanocne i zwyczaje związane z pracą w rolnictwie i innych sektorach na obszarze.

Najcenniejsze zabytki występujące na obszarze LGD „MDiG” to; drewniany Kościółek z XVII wieku w Trzemeśni, drewniany kościółek w Krzyszkowicach z końca XIX wieku, zabytkowy murowany z kamienia kościółek św. Jakuba w Myślenicach na Stradomiu z XV wieku, murowany kościół N.M.P. w Myślenicach z XVIII wieku, cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej w Drogini – Banowicach, Zabytkowa Szkoła w Sułkowicach z końca XIX wieku, obiekt cmentarny z zabytkową Kaplicą w Krzywaczce z XIX wieku, pomnik Sanguszków w Harbutowicach z początku XX wieku, stara kuźnia w Sułkowicach, Dom Grecki w Myślenicach, zabytkowy budynek Obońskich w Myślenicach, zamczysko w Myślenicach pod Ukleiną, stara plebania z początku 20 wieku w Trzemeśni. Większość tych

zabytków ze szczególnym uwzględnieniem drewnianych kościółków, cmentarzy, kapliczek i figur przydrożnych, starych budynków i obiektów architektury wymagają odrestaurowania.

Rozdział IV. Analiza SWOT

Celem opracowania analizy SWOT było zestawienie diagnozy obszaru oraz opinii mieszkańców gmin objętych działaniem LGD „MDiG” dotyczących zasadniczych wątków, w tym najważniejszych do zrealizowania w perspektywie 2014-2020 celów, w kontekście rozwoju regionu. Poniższa analiza została przeprowadzona w oparciu o spotkania informacyjne i konsultacyjne z trenu gmin Sułkowiec i Myślenice. Wyłoniony zespół z osób biorących udział w spotkaniach wraz z przedstawicielami Zarządu i pracownikami biura opracował docelową analizę SWOT dla całego obszaru LGD „MDiG”

Tabela 8. ANALIZA SWOT

S (Mocne strony)	odniesienie do diagnozy	W (Słabe strony)	odniesienie do diagnozy
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizacja – bliskość dużych miast: Krakowa, Zakopanego, Oświęcimia, Wadowic, • bliskość miejsc i tras pielgrzymkowych – Kalwaria Zebrzydowska, Myślenice, Siepraw, Wadowice, Łagiewniki, Szlak Papieski, • rozwinięta sieć drogowa o charakterze krajowym i międzynarodowym (drogi krajowe nr 7 i nr 52), • łatwy dostęp do rynku zbytu dla produktów ekologicznych (Kraków), 	Rozdz. I. 2	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna ilość infrastruktury rekreacyjno-turystycznej (np. szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, oznakowanie szlaków turystycznych, zagospodarowanie Jeziora Dobczyckiego, brak miejsc do plażowania, • niska jakość promocji turystycznej obszaru, słaby dostęp do informacji turystycznej, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców, 	Rozdz. I. 3
<ul style="list-style-type: none"> • walory przyrodnicze i krajobrazowe – lasy, rzeki, • atrakcyjność turystyczna obszaru (Beskid Makowski, Beskid Niski, Pogórze Makowskie, Jezioro Dobczyckie, Zarabie), • atrakcyjna przestrzeń dla turystyki konnej, rowerowej, pieszej i narciarstwa biegowego, 	Rozdz. I. 3	<ul style="list-style-type: none"> • kurczący się rynek pracy, silna konkurencja ze strony dużych podmiotów gospodarczych (szczególnie w handlu), • brak miejsc pracy i bezrobocie strukturalne, 	Rozdz. III.3
		<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczne dofinansowanie organizacji pozarządowych, 	Rozdz. III.4

<ul style="list-style-type: none"> • duża aktywność społeczna (rozwój kół, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych, aktywność liderów lokalnych) i gospodarcza mieszkańców (duża liczba podmiotów gospodarczych w stosunku do liczby mieszkańców), • liczne zespoły regionalne, lokalne zwyczaje i obrzędy charakterystyczne dla terenu gminy, • kultywowanie tradycji ludowych, prężnie działające koła gospodyń 	Rozdz. III. 4	<ul style="list-style-type: none"> • postępująca degradacja i erozja zabytków i kapliczek przydrożnych, zły stan cmentarzy komunalnych, 	Rozdz. III. 6
		<ul style="list-style-type: none"> • słaba współpraca pomiędzy JST a sektorem gospodarczym, • niski poziom przedsiębiorczości u osób młodych, zwłaszcza absolwentów szkół, duży odsetek pozostających bez pracy), • małe zróżnicowanie kierunków działalności przedsiębiorców, 	Rozdz. III. 2
		<ul style="list-style-type: none"> • brak aktywizacji zawodowej osób powyżej 50 roku życia, 	Rozdz. III.1

<ul style="list-style-type: none"> • cenne zabytki kultury i sztuki (kościół, kapliczki, kuźnie, szlak figur przydrożnych), • silnie zakorzenione tradycje ludowe – produkty lokalne, kultywowanie ginących zawodów, • tradycje rzemieślnicze – kowalstwo na terenie gminy Sułkowice, 	Rozdz.III. 6	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca baza turystyczna i gastronomiczna, • zła jakość infrastruktury drogowej – brak chodników, poboczy, przystanków autobusowych, oświetlenia, właściwego oznakowanie dróg, • brak ośrodków kultury na obszarach wiejskich i na przedmieściach miast; niedoposażenie istniejących obiektów, • niski poziom i/lub niedobór infrastruktury oświatowej i społecznej dla dzieci i młodzieży (żłobki, świetlice, place zabaw), • brak i niska jakość infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, w szczególności przy szkołach, brak możliwości zapewnienia kadry na tych obiektach, • brak zorganizowanych bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży, • brak świetlic wiejskich i zaplecza sportowego • brak infrastruktury społecznej dla osób starszych (dom pobytu dziennego dla seniora, kluby seniora), • brak odpowiedniej infrastruktury społecznej dla osób bezdomnych oraz uzależnionych od alkoholu (np. noclegownia, izba wytrzeźwień), 	
<ul style="list-style-type: none"> • istniejące strefy przemysłowe (gospodarcze), • aktualne plany zagospodarowania przestrzennego, nowe tereny mieszkaniowe, przemysłowe, inwestycyjne, • wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców, • wysoka absorpcja środków UE w poprzednim okresie programowania, 	Rozdz.III. 2	<ul style="list-style-type: none"> • istniejące bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, • brak działań związanych z integracją międzypokoleniową/społeczną pomiędzy dziećmi/młodzieżą i osobami starszymi, • brak monitoringu w centrach wsi – brak poczucia bezpieczeństwa, • brak schroniska dla zwierząt, • brak punktów skupu płodów rolnych, • mała liczba gospodarstw agroturystycznych, • upadające rolnictwo, • brak sklepów ze zdrową 	Rozdz. III. 5
<ul style="list-style-type: none"> • działania na rzecz wykluczenia społecznego i aktywizacji osób objętych wsparciem przez OPS, 	Rozdz.III. 5	<ul style="list-style-type: none"> • mała liczba gospodarstw agroturystycznych, • upadające rolnictwo, • brak sklepów ze zdrową 	

		<p>żywnością,</p> <ul style="list-style-type: none"> •słaba oferta turystyczna i agroturystyczna i jej niewystarczająca promocja •brak obsługi turystów w prawdziwych gospodarstwach agroturystycznych •ograniczona dostępność do lekarzy – specjalistów, •brak dostępu dzieci do specjalistów takich jak logopeda, psycholog, •brak bezpłatnych dostępności do badań specjalistycznych 	
O (Szanse)	Odniesienie do diagnozy	T (Zagrożenia)	Odniesienie do diagnozy
<ul style="list-style-type: none"> •wykorzystanie położenia geograficznego, infrastruktury drogowej o znaczeniu krajowym i międzynarodowym (bliskość dużych miast i popularnych ośrodków) i istniejących walorów przyrodniczych oraz infrastruktury turystycznej/rekreacyjnej, 	Rozdz. I.2	<ul style="list-style-type: none"> •wzrastający poziom bezrobocia, •brak nowych miejsc pracy, •migracja zarobkowa osób młodych (wyjazdy za granicę), 	Rozdz. III.3
<ul style="list-style-type: none"> •rozwój turystyki, w tym weekendowej, przy wykorzystaniu tradycji obszaru oraz lokalnych atrakcji turystycznych (np. Zalew Dobczycki) •poprawa jakości infrastruktury sportowej i turystycznej 	Rozdz. III.3	<ul style="list-style-type: none"> •malejąca aktywność mieszkańców, 	Rozdz. III.4
<ul style="list-style-type: none"> •migracja mieszkańców na obszar LGD, 	Rozdz. III.0	<ul style="list-style-type: none"> •brak integracji ludności napływowej 	Rozdz. III.0
<ul style="list-style-type: none"> •aktywizacja wspólnot lokalnych, mieszkańców i przedsiębiorców, lokalnych organizacji, 	Rozdz. III.4	<ul style="list-style-type: none"> •niedostateczna infrastruktura drogowa i techniczna oraz komunikacyjna (brak oświetlenia, chodników, dróg, niewystarczająca liczba połączeń transportu publicznego) oraz pogarszający się stan infrastruktury istniejącej, •wzrost ilości turystów i przyjezdnych powodujący zwiększenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego (śmieci, pojazdy mechaniczne pojawiające się w górach), 	Rozdz. III.2
<ul style="list-style-type: none"> •rozwój wsparcia dla działalności podtrzymujących tradycje lokalne, w tym kreowanie produktu lokalnego, •wykorzystanie tradycji kowalskich w celu stworzenia wioski tematycznej, •wykorzystanie bogatych tradycji kowalskich poprzez organizację targów o zasięgu regionalnym, •festyny i zawody kowali jako atrakcje turystyczne, •występy i imprezy folklorystyczne jako oferta dla turystów, 	Rozdz. III.6		

<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie środków zewnętrznych na rozwój obszaru LGD, • informatyzacja obszaru (poprawa dostępu do Internetu i zdolności jego wykorzystania, • rozwój sieci opieki nad dziećmi, • rozwój miejsc przeznaczonych na prowadzenie nieodpłatnych zajęć dla dzieci, warsztatów dla różnych grup wiekowych, • wzrost liczby ofert oświatowych (szkoły, placówki pozaszkolne, filie uczelni wyższych), • wzrost zapotrzebowania na produkty lokalne, ekologiczne, • możliwości rozwoju turystyki kulturowej obszarów wiejskich (turystyka wiejsko – kulturowa), • rozwój sprzedaży bezpośredniej, w tym zdrowej żywności i wyrobów regionalnych, • rozwój postaw ekologicznych – podnoszenie świadomości ekologicznej, inwestycji w OZE, • poprawa stanu zdrowia mieszkańców – rozwój usług medycznych (logopeda, fizjoterapia, stomatologia), • edukacja – rozwijanie zainteresowań, • poprawa bezpieczeństwa na drogach 	<p>Rozdz. III.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost natężenia ruchu samochodowego powodujący zmniejszenie bezpieczeństwa na drogach, • dewastacja środowiska naturalnego, • zmiany klimatyczne (np. susze, powodzie) wpływające na rolnictwo, • malejące nakłady finansowe na kulturę, • bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych i starszych, • rosnąca liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby młode poniżej 30 roku życia i osoby starsze, brak ofert zagospodarowania wolnego czasu oraz opieki nad nim), • wykluczenie cyfrowe, • starzenie się społeczeństwa, • rosnące patologie społeczne (przemoc domowa, alkoholizm, narkomania), • niestabilny system prawny, podatkowy, rosnąca biurokracja, • zmniejszające się poczucie bezpieczeństwa, • skomplikowane procedury pozyskiwania środków 	<p>Rozdz. III.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu środowiska naturalnego – czyste powietrze, infrastruktura OZE i wodno-ściekowa, • wzrastająca atrakcyjność gmin pod kątem zamieszkania, zatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej (strefy), • rozwój przedsiębiorczości wielokierunkowej (wielobranżowej), rozwój szkoleń zawodowych, programów staży i praktyk, • nawiązywanie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i osiągnięcie efektu synergii w działalności gospodarczej, • poprawa współpracy z instytucjami zewnętrznymi na rzecz rozwoju obszaru LGD (RZGW i Lasy Państwowe), 	<p>Rozdz. III.2</p>		

Wnioski nasuwające się z analizy SWOT

W analizie SWOT dla obszaru LGD „MDiG” zawarte zostały stwierdzenia wynikające z diagnozy obszaru LSR których dokonano poprzez partycypacyjne metody umożliwiające określenie jasnych, mierzalnych i klarownie określonych dwóch celów ogólnych, które się wzajemnie uzupełniają oraz czterech celów szczegółowych. W pierwszej grupie problemów i oczekiwań zwrócono uwagę na słabo rozwiniętą infrastrukturę turystyczną, agroturystyczną, sportową, rekreacyjną, oraz niewystarczającą infrastrukturę techniczną. Zwrócono uwagę na degradację cennych walorów historycznych i kulturowych obszaru. Jako szansę i atut do rozwoju przyjęto dużą liczbę organizacji działającą na obszarze, zwarte środowiska kultywujące tradycje, duże zaangażowanie społeczeństwa, oraz bliskość Krakowa, strefy przemysłowe w okolicach Myślenic, bliskość Zakopianki, zalew dobczycki, zalew sułkowicki, oraz cenne walory przyrodnicze i kulturowe obszaru. Drugim problemowym aspektem było zdecydowane oczekiwanie poprawy życia mieszkańców poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, oraz wsparcie istniejących, co pozwoliłoby na zwiększenie dochodów ludności na obszarze LGD, co za tym idzie jak podkreślano- zwiększenie zarobków miejscowej ludności co miałyby znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców ich zdolność finansową, a w konsekwencji podejmowanie wyzwań związanych z samo zatrudnieniem i wpływem mieszkańców na poziom bytu społeczeństwa. Ważnym aspektem było zwrócenie uwagi na konkurencyjność i innowacje w gospodarce. W trakcie analizy pokazała się zdecydowana troska o poprawę stanu środowiska naturalnego i potrzebę podnoszenia świadomości ekologicznej i kulturowej. Różnice i kontrowersje pokazane w analizie pozwoliły również zdiagnozować trzy grupy defaworyzowane dla obszaru LGD „MDiG”. Ważnym wyzwaniem była sfera zwiększonej aktywności społecznej mieszkańców. Aktywność przeciwdziała negatywnym zjawiskom społecznym i środowiskowym. Wszystkie przedstawione aspekty się przenikają wzajemnie i jak stwierdzono wsparcie którejkolwiek dziedziny zdecydowanie wpłynie na poprawę życia mieszkańców obszaru LGD „MDiG”.

Konsultacje społeczne przeprowadzone w czerwcu 2021 r pokazały duże zapotrzebowanie na działania związane z otwarciem firmy jak i zadania społeczne związane z budowaniem nowej infrastruktury i działania promocyjne.

W ramach analizy SWOT konsultowanych założeń i materiałów nie wprowadzono nowych przedsięwzięć natomiast postanowiono zwiększyć ilość wskaźników dot przedsięwzięcia:

1.1.1 Wsparcie finansowe dla prowadzących własną firmę lub chcących rozpocząć działalność gospodarczą,

2.1.3 Budowa lub budowa wraz z doposażeniem miejsc integracji, rekreacji i wypoczynku.

2.2.2 Promowanie obszaru i jego walorów poprzez kultywowanie lub odtwarzanie i wsparcie lokalnej tradycji lub twórczości oraz wydawanie opracowań, publikacji, Internet, spotkania i imprezy promocyjne.

Przedsięwzięcia powyższe winny być realizowane priorytetowo, ze względu na największe zapotrzebowanie w tym zakresie.

